

השבוע בתנועה הקיבוצית

תאריך: 04/12/2015

המועצה הארצית לתכנון ובנייה אישרה את בקשתה של התנועה הקיבוצית; עודכן לוח 2 בתמ"א 35 שהציב מגבלות חמורות על כמות יח' הדיור; מגלם תוספת תכנונית של למעלה מ- 4500 יחידות דיור בקיבוצים

"הישג לקיבוצים: מדינת ישראל מכירה בזכות הקיבוצים לגידול טבעי"

אחרי שנים ארוכות של עיכובים וחסמים אישרה השבוע המועצה הארצית לתכנון ובנייה את בקשתה של התנועה הקיבוצית, בשמם של 21 קיבוצים שהגיעו למכסת מגבלת היח"ד בקיבוצם וכן של 14 קיבוצי עוטף עזה. החלטת המועצה משקפת תוספת תכנונית בסדר גודל של מעל ל-3000 יח' דיור שיתווספו לאותם 21 קיבוצים, ועוד תוספת של כ-1500 יח' לקיבוצי עוטף עזה. בתנועה הקיבוצית רואים בכך צעד מבורך, שישחרר בנייה מידית של מאות יחידות דיור בקיבוצים. דוגמאות בולטות להשפעה ישירה על הקיבוצים: קיבוץ בארי שהוגבל ל-500 יח' יוכל להגיש תכניות ל-600 יח', יגור יוכל להגיש תכניות לעוד 300 יח' על ה-400 שאושרו בעבר, יודפת יוכל להתרחב תכנונית בעוד 100 יח' על ה-300 שאושרו בעבר, והקיבוצים ניר-עם, ברור-חיל, וגברעם, יוכלו להגיש תכניות לעוד 100 יח' על ה-400 שאושרו בעבר. התוספת לקיבוצי עוטף עזה היא נגזרת ישירה של המדיניות הממשלתית לחיזוק האזור.

ניר מאיר, מזכ"ל התנועה הקיבוצית, מסר כי "טבעת החנק נשברה ומדינת ישראל מכירה בזכות הקיבוצים לגידול טבעי, כמו כל ישוב אחר בארץ. מגבלת יח"ד היא קושי מיותר מעצם הגדרתה, ומקשה על תהליכי הצמיחה בקיבוצים רבים, שאך סיימו תקופה קשה של מאבק במשבר כלכלי, חברתי ובעיקר דמוגרפי. זוהי בשורה חשובה, ואני שמח להיווכח שהשתנתה הרוח, ומטה הדיור

במשרד האוצר עומד בהבטחותיו ומתמקד ביישום של הפתרונות שיאפשרו את הגידול הטבעי בקיבוצים."

כזכור, בתמ"א 35 נקבעה, בלוח 2, מגבלת יח"ד קשיחה, בכל אחד מהישובים הכפריים (קיבוצים ומושבים). כבר בעת אישורה היו קיבוצים שבפועל היו בהם יותר בתי אב ויח"ד מהמגבלה. אותה מגבלה מנעה בפועל, המשך צמיחה טבעית דמוגרפית, לרבות בקיבוצים באזורי עדיפות לאומית. כחלק מתמ"א 35, נקבע בתוכה מנגנון עדכון, שהיה אמור להתעדכן בשנת 2009, אולם תהליך העדכון הסתיים למעשה רק השבוע (!) ממזכירות התנועה הקיבוצית נמסר כי "זהו שלב אחד במציאת פתרון כולל למצוקת הדיור בקיבוצים. נכון להיום חסרות בקיבוצים ברחבי הארץ למעלה מ-10,000 יחידות דיור, וזהו משבר דיור חריף. אנו מאמינים כי המשך שיתוף הפעולה מול קבינט הדיור יוביל להסכמות שיהוו פריצת דרך גם בהיבט הפשרת הבניה בקיבוצים נוספים בכל רחבי הארץ". לפרטים נוספים וצפייה ברשימת הקיבוצים הרלוונטיים, לחצו כאן.

סמינר הקיבוצים בדרך לות"ת: אושר התקנון החדש של הסמינר

זיכרון הדברים מעגן את זכויות התנועה בסמינר

בשבוע האחרון התכנסו מזכירות התנועה הקיבוצית ואסיפת סמינר הקיבוצים, על מנת לקבל החלטות שיש בהן הסרת מכשולים ומתן אפשרות להשלמת תהליך מעבר הסמינר לחסות הוועדה לתכנון ולתקצוב (ות"ת) של מועצה להשכלה גבוהה. בתחילת השבוע התכנסה מזכירות התק"צ, ואישרה ברוב קולות את נוסח זיכרון הדברים בינה לבין סמינר הקיבוצים, ואת תמיכתה באישור התיקון לתקנון הסמינר שיאפשר את מעבר הסמינר. דגן לוין, ראש אגף הכלכלה, ועו"ד מיכי דרורי, רכז המחלקה המשפטית, אשר ריכזו את הטיפול בנושא, הסבירו את מטרות ההסכם, יתרונותיו וחולשותיו. להערכתם, ההסכם מאזן באופן ראוי בין המטרות החינוכיות והכלכליות של התנועה הקיבוצית, כפי שהוגדרו ע"י מזכירות התנועה. את סמינר הקיבוצים ייצגה בדיון במזכירות ע"י יעל שאלתיאל, היו"ר החדשה של הסמינר, שביקשה בדבריה להפיג חששות שמא מעבר הסמינר יחליש ויפגע באינטרסים הכלכליים של התנועה הקיבוצית. זיכרון הדברים שנחתם הוא תוצאה של החלטה קודמת של המזכירות, לפיה במקביל, ובטרם יושלם המעבר לות"ת, יחתמו סמינר הקיבוצים והתנועה הקיבוצית על הסכם המבטיח את זכויות התנועה הקיבוצית. בהמשך השבוע (יום ד'), התכנסה אסיפת הסמינר ואישרה מחדש את תקנונה, ברוב קולות הנדרש (למעלה מ-80%). אישור זה מאפשר לות"ת את בחינת מעבר הסמינר, עוד בשנת הלימודים הנוכחית.

ונשמרתם מאד לנפשתיכם

גל הטרור נמשך ופוגע באזרחים באזרחי המדינה ובחיילי צה"ל. ביום שישי שעבר ביצע מחבל פלסטיני פיגוע דריסה סמוך לכפר אדומים. במקום עמדו באותה עת ארבעה חיילים חניכי גרעין "צבר" ו-

(בשיתוף תנועת הצופים) מקיבוץ מעלה-גלבוע. החניכים גויסו לשירותם הצבאי רק שבוע לפני כן, ולראשונה היו בדרכם מהבסיס לקיבוץ המארח. שניים מהחיילים נפגעו ברגליהם. בתום טיפול ראשוני בבית החולים שוחרר החייל ג'ייקוב לזניק (מארה"ב), כאשר רגליו מגובסות. חברו, דניאל קורוטין, נשאר באשפוז בביה"ח שערי צדק, שם עבר ניתוח, ושוחרר ביום שלישי האחרון. מזכ"ל התנועה הקיבוצית, ניר מאיר, הקדיש את פתיחת דיוני מזכירות התנועה השבוע לאירוע פציעתם וביקש לאחל להם ולחבריהם לגרעין התאוששות מלאה וחזרה לשגרה: "אנו שולחים ברכת החלמה מהירה לשני פצועי צה"ל מגרעין צבר. יחד אתם אנחנו שולחים ברכת החלמה לפצועי גל הטרור, כולם, חיילים ואזרחים כאחד, ומחזקים את כוחות הביטחון בהתמודדות המורכבת שהם מנהלים. אנו קוראים להם, ולציבור בישראל כולו, לשמור על קור רוח ועל איפוק ולא להיגרר אחרי הדם הרוחח לפעילות גמול". זה גם המקום להזכיר את קריאותיו של דותן רזילי (ממחלקת ביטחון בתק"צ), לחיילי צה"ל - לנהוג בערנות ובדריכות, ולפעול על-פי ההנחיות בכל הקשור בתנועתם מהבסיס לקיבוץ.

פרויקט היומנים

הנגשה וקליטה של חומרים הם מתפקידיו המרכזיים של כל ארכיון, המבקש לא לקפוא על שמריו ולהוות גורם אקטיבי בפעילותו השוטפת. יוזמה ברוכה שכזו מקדם לאחרונה יד יערי, ארכיון השומר הצעיר ואגף המחקר שלו בגבעת חביבה, שייצא ביוזמה לאיסוף יומני חלוצים, אישיים וקולקטיביים ובמיוחד כאלו הקשורים ל"השומר הצעיר" על כל התפתחויותיו וענפיו, עבור

יצירת מאגר מיוחד של חומרים. מטרת העל של היוזמה הן איסוף, שימור והצלה של חומרים היסטוריים, כמו גם יצירת בסיס מידע על חייהם של אנשים "רגילים" - התלבטויותיהם, שמחותיהם, קשייהם, ושאר מאפייני חיים. מדובר ביומנים שנכתבו בחו"ל או בארץ, בקיבוץ או בעיר, בעברית ובכל שפה אחר. יד יערי גם מגלה עניין בכל יומן הקשור בתנועה/בקיבוץ/במפלגה במחצית הראשונה של המאה העשרים. מוזמנים להתגייס למטרה הראויה ולהעביר חומרים למייל neta@keh.co.il:

עוד חדשות מעניינות המגיעות מגבעת חביבה- השבוע התבשרנו על כך שמספר הרצאות מכנס לימודי הקיבוץ האחרון, עלו לרשת זמינות לצפייה. בין השאר ניתן לצפות במושבים שעסקו בחקר השואה, בציון 50 שנים ליחסים עם גרמניה, ובקיבוצים בזמן ואחרי "צוק איתן". ניתן לצפות

[בלחיצה כאן](#)

המודל הקואופרטיבי כחלופה כלכלית הוגנת בעולם שבו כל אדם הוא גם עסק

"תמיד יהיו אנשים שרוצים לעשות כסף וזה בסדר. אבל יש הרבה כאלו שלא, שרוצים לעבוד יחד למען הקהילה", סיכמה בקצרה פאולין גרין, נשיאת ברית הקואופרציה הבינלאומית (ICA) את מקומם של קואופרטיבים באווירה כלכלית שמקדשת את הרווח

המהיר והאישי. השבוע פורסם ראיון מקיף עם גרין שפרשה לאחרונה מתפקידה לאחר כהונה בת 6 שנים. הראיון נערך עמה במסגרת ביקורה בישראל כאורחת התנועה הקיבוצית לרגל כנס ההנהגות של התנועה. במהלך הראיון התייחסה גרין למגוון נושאים שהבולט בהם הוא העיסוק בכלכלה השיתופית. לדבריה: "אם לחברה יש מבנה קואופרטיבי שהלקוחות או העובדים הם הבעלים שלה, היא יכולה ליצור מפנה אדיר בקהילה. תנועות המחאה לא היו רק על אי-הצדק בכלכלה, הן היו על הרצון להשמיע קול בכלכלה". במהלך הראיון התבקשה פאולין גם לחוות את דעתה על הרתיעה בישראל מקואופרטיבים. על כך ענתה פאולין: "כשקואופרטיב עובר תקופה רעה זה כמעט תמיד מכיוון שהוא איבד קשר עם החברים שלו. לכן צריך לחדש את פעילות החברים, לוודא שהם שותפים במה שנעשה ושיש בהם אנשים שיוכלו למלא את דרגי ההנהלה. חייבים לוודא שהחברים הם באמת הבעלים, ואנשי המקצוע משרתים את הבעלים". מוזמנים לקרוא את הראיון המלא, בלחיצה [כאן](#).

התנועה בגליל המערבי

בתחילת השבוע התקיים סיור של מזכירות התנועה בקיבוצים הסוללים וגשר הזיו. הסיור אורגן ע"י רכזת האזור, ליאת פאר, וכלל סיור בתחנות בולטות ברחבי הקיבוצים, ודיון במכלול האפשרויות העומדות בפני הקיבוץ ודרכי התנועה לתרום להם. מהלך היום כלל גם היכרות מעניינת עם "צוות יוגי", הפועל בגליל המערבי בשנים האחרונות. מדובר בצוות היגוי אזורי אותו מנהלים המלווים האזוריים מטעם התנועה ומשתתפים בו נציגי מ"א מטה-אשר, מ"א זבולון ונציגי הארגון מילואות. מודל "צוות יוגי" ראוי לחיקוי כאשר הוא משקף יכולות לאיגום משאבים ויכולות עבור כל קיבוץ וקיבוץ. מזכירות התנועה התרשמה במיוחד מיכולותיו המוכחות של הצוות לקבוע תכנית עבודה שנתית ולפעול בצורה סדורה ליישומה. הביקור נפתח בקיבוץ הסוללים שהיה מראשוני הקיבוצים שהחלו בתהליכי השינוי והפיכתו לקיבוץ מתחדש משגשג. במהלך הדיון עם חברי הקיבוץ עלה הצורך בחיזוק והגדלת הנכסים המשותפים מתוך רצון להבטיח את חיי הקהילה הקיבוצית ולבצר את רווחת החברים. בהמשך היום הגיעה מזכירות התנועה לקיבוץ גשר הזיו, שהציג את עיקרי התהליך המרשים שעבר על מנת לצאת מהמשבר. מרשים לא פחות היא הראייה צופנת עתיד שגילו חברי גשר הזיו. בסוף שנות התשעים, בשיא המשבר, ידעו חברי הקיבוץ להעמיד תכנית חילוץ אשר כללה הצבת יעדים ברורים בהם עמדו לאחר כ-15 שנה.

נחנה גלריית גרנות

השקת גלריית גרנות היא המשך לרוח החדשה שמנשבת בארגון, והמחפשת דרכים חדשות לחיזוק הקשר עם הקיבוצים, החברים והתושבים באזור. כל זאת לצד צמיחה ופיתוח של תחומי הליבה של גרנות - כחקלאות, תעשייה, ופיננסיים. גלריה

גרנות, פרי יוזמתו של אורי בז'רנו מנכ"ל מפעלי גרנות, תציג יצירות של אמנים חברי ותושבי משקי גרנות, כמו גם עובדים של הארגון והתאגידים השונים בו, מתוך רצון גובר בטיפוח האמנות והאמנים המקומיים, כמו גם חיבור התעשייה המקומית לאזור ולחברה בה היא שוכנת. אוצר הגלריה, הפסל צביקה אלטמן, בחר לצאת לדרך עם התערוכה "אורבניקה" מיצירותיו של יוסי וסיד, חבר קיבוץ המעפיל. הציורים מתארים ערים אבסטרקטיות ויש להן נגיעה אפוקליפטית יחד עם רצון לרדת לפרטי פרטים. הטכניקה של וסיד אינטואיטיבית וספונטנית והוא משלב שימוש בדיו עם שמן על נייר. גלריית גרנות, תהיה פתוחה בימים א'-ה' בשעות 08:00-17:00 כשהכניסה היא חופשית.

מספר אירועים מעניינים בקרוב:

- **ממשיכים ביחד** - הכנס השנתי של המטה השיתופי יתקיים ב-24.12, בקיבוץ פלמ"ח צובה. הכנס יבקש להעמיק בנושא הקהילה השיתופית. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **סטבט-מאטר** - גרסת המופת של באך. תזמורת נתניה הקאמרית הקיבוצית, בעיבוד מופלא ליצירתו המפורסמת של פרגולזי בביצוע בכורה ישראלי. סדרת הקונצרטים תתקיים החל מ-16 – עד 26 לדצמבר. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#)
- **הכנס השנתי** של איגוד התעשייה הקיבוצית יתקיים ב-16.12.15 בקיבוץ שפיים. הכנס כולל מחווה למוטי קירשנבאום. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **תכניות למגורים** - גלריית הקיבוץ בתערוכה חדשה של האמנית טובה לוטן. עבודות בגדלים ובמדיומים שונים; צילום, רישום וציור בגרפיט, דיו וצבע על ניירות פרגמנט ואחרים. התערוכה תוצג בין התאריכים 10.12.15 ועד ה-9.1.16. לפרטים נוספים לחצו [כאן](#).
- **כנס מנהלי החינוך הראשון** - כוחה ומשמעותה שך מערכת החינוך בקיבוץ ובישוב הכפרי. מיועד לכל מנהלות ומנהלי מערכות החינוך במרחב ההתיישבותי. הכנס יתקיים בתאריכים ה-13-14 בינואר 2016. לפרטים לחצו [כאן](#). למידע נוסף צרו קשר עם גלי

galik@tkz.co.il

ה"שמוצניקית" שהיא דור רביעי בתנועה

נגה זידנברג, בת תשע מבית קמה, עברה השבוע ב"שער אש" והפכה באופן רשמי לחניכה בתנועת "השומר הצעיר". נגה, בתם של ענבל ושל איתי זידנברג, מזכ"ל השומר הצעיר, היא דור רביעי למשפחה שומרית, משני הצדדים. ארבעת הדורות

במשפחה משקפים את סיפור השינויים שחלו בקן השומרי לאורך 102 שנות תנועה: הדור הראשון משני הצדדים היו חניכי השומר הצעיר בגולה שעלו עם התנועה לארץ - רקי, סבא רבא של נגה מצד אמה, התחנך בקן רוצ'סטר, וסבתא רבא ג'ני בקן מונטריאול. "היכולת של הילדים שלי להתחבר לסיפור העם היהודי ומדינת ישראל, היא דרך תולדות הסבים שלהם, שהגיעו עם השומר הצעיר לקיבוץ", מספר איתי זידנברג. "הערך המוסף החינוכי לתהליך בניית הזהות לא יסולא בפז. כשהילדים רואים ביום העצמאות בקיבוץ את המשואה של דור המייסדים, ולצדה את המשואה של

חניכי השומר הצעיר, זה נותן להם חוויה עמוקה של רציפות. זו אחת הסיבות לכך שחשוב שדווקא התנועות המייסדות ימשיכו לפעול בקיבוצים שלהן".

חקלאות ישראלית

השבוע התפרסם מוסף החקלאות מיוחד שהפיק עיתון הארץ. המוסף מבקש לשקף את מצבה של החקלאות בישראל בימינו וכולל בתוכו ראיונות מעניינים עם ראשי החקלאות בהתיישבות, וכן מציף לקוראים נושאים חשובים אשר על סדר יומו של החקלאי. מוזמנים לעיין במוסף בלחיצה **כאן**.

עוד באותו נושא, ראו את התמונה המרהיבה הזו שצולמה השבוע במהלך קטיף פטרוזיליה בשדות של קיבוץ שדה אליהו. תמונה שנדמה שצוירה ביד אומן! נביע תקווה ואיחולים לכך שהיבולים יהיו מוצלחים ואיכותיים לפחות כמו התמונה...

לקראת סוף השבוע, המסתמן כקריר במיוחד, אאחל לכולנו ימיים של חום אנושי, רעות ואחוה. שבת שלום .

שי אלט, דובר התנועה הקיבוצית. 058-6650088.